

Dosarul nr. 2ra-2191/18

prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul central (judecătorul: L. Turculeț)
instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (judecătorii: V. Movilă, N. Veleva, E. Dvurecenschii)

ÎNCHEIERE

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de Tatiana Leu, reprezentată de avocatul Serghei Rusu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Leu împotriva lui Veaceslav Granici, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și protecție a Familiei Cahul cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și decăderea din drepturile părintești,

împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Tatiana Leu și a fost menținută hotărârea din 17 ianuarie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul central,

constată:

La 02 august 2017, Tatiana Leu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Granici, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și protecție a Familiei Cahul cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și decăderea din drepturile părintești.

În motivarea cererii a indicat că, la 01 septembrie 2006 a încheiat căsătoria cu pârâtul Veaceslav Granici, care a fost înregistrată și trecută în Registrul actelor de stare civilă sub nr. 5 la Primăria sat. Alexanderfeld.

A comunicat că, din căsătorie au un copil minor xxxx xxxx născut la xxxx xxxx xxxx.

A susținut că viața în comun cu pârâtul a eșuat și prin hotărârea din 18 noiembrie 2015 a Judecătoriei Cahul ei au divorțat, iar în cadrul procesului nu a fost examinată chestiunea cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, care se afla la întreținerea mamei, Tatiana Leu.

A menționat că, pe parcursul căsătoriei și după divorț Veaceslav Granici nu a contribuit la întreținerea copilului, prin urmare pentru a putea oferi copilului cele necesare pentru creșterea, dezvoltarea și educația acestuia reclamanta este angajată la două servicii.

A specificat că, Veaceslav Granici uneori comunica cu fiul prin intermediul rețelelor de socializare, însă după divorț a întrerupt orice relație cu copilul, nu

participă la întreținerea acestuia creând-ui impedimente de a pleca cu copilul la odihnă peste hotarele Republicii Moldova.

A reiterat, că după divorț s-a stabilit cu traiul în Germania, fiind angajată legal în câmpul muncii, dispunând de locuință, dorește să ia cu dânsa copilul minor xxxx care la moment se află în grija bunicii, mamei reclamantei, pentru a-i oferi o viață mai bună și să-l înscrie la școală în Germania.

A mai menționat, că Veaceslav Granici lucrează peste hotarele țării, însă, refuză să-i acorde dreptul de a scoate copilul din țară.

Tatiana Leu consideră că pârâțul urmează să fie decăzut din drepturi părintești deoarece, s-a eschivat de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere.

Solicită reclamanta, stabilirea domiciliului copilului minor xxxx xxxx, născut la 17 noiembrie 2006, cu mama Tatiana Leu și decăderea din drepturile părintești a lui Veaceslav Granici asupra copilului minor xxxx xxxx , născut la xxxx xxxx xxxx.

Prin hotărârea din 17 ianuarie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul central, cererea privind decăderea din drepturile părintești a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară din 02 februarie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul central, a fost stabilit domiciliul copilului minor xxxx xxxx, născut la xxxx xxxx xxxx cu mama sa Tatiana Leu.

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de fond a reținut că, acționând în interesul major al copilului și ținând cont de faptul că de întreținerea și educația copilului se ocupă bunica și Tatiana Leu, copilul este la o vârstă fragedă și este mult mai atașat față de mamă, instanța de judecată a ajuns la concluzia, că este necesar de a admite cererea depusă și de a determina locul de trai al un copilului minor comun Nadrag Daniel cu mama sa Tatiana Leu.

În consolidarea soluției adoptate instanța de fond a menționat că, potrivit art. 67 lit. a) din Codul familiei, părinții pot fi decăzuți din drepturile părintești dacă se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere.

Neexercitarea corespunzătoare a drepturilor părintești trebuie să aibă o anumită gravitate pentru a atrage sancțiunea decăderii, astfel că nu orice atitudine sau comportament necorespunzător al părinților conduce la decăderea din drepturile părintești.

Instanța de fond a notat prevederile art. 3 alin. (2) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului adoptată la 20 noiembrie 1989, care reclamă că, statele părți se obligă să asigure copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau ale altor personae căroră acesta le-a fost încredințat în mod legal, și în acest scop vor lua toate măsurile legislative și administrative corespunzătoare.

În circumstanțele stabilite, instanța de judecată a conchis că temeiul invocat de către reclamantă, prevăzut de art. 67 lit. a) Codul familiei de decădere din drepturile părintești, este neîntemeiat deoarece nu a fost stabilit faptul că Veaceslav Granici nu dorește să participe la întreținerea materială a copilului, considerente din care instanța a respins acțiunea privind decăderea din drepturile părintește ca neîntemeiată.

Instanța de fond a mai menționat că sancțiunea decăderii din drepturi părintești, reglementată de Codul familiei, reprezintă cea mai severă măsură din dreptul familiei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, în partea respingerii cererii privind decăderea lui Veaceslav Granici din drepturile părintești, la data de 29 ianuarie 2018, Tatiana Leu a contestat-o cu apel prin care a solicitat, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 24 mai 2018 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de către Tatiana Leu și menținută hotărârea din 17 ianuarie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul central.

La 22 august 2018, Tatiana Leu, reprezentată de avocatul Serghei Rusu, a contestat cu recurs decizia instanței de apel din 24 mai 2018.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurenta a reiterat argumentele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

A susținut că, prin decizia instanței de apel eronat au fost aplicate prevederile art. 67 lit. a) Codul familiei, or, Veaceslav Granici, nu participă la educarea și întreținerea copilului care având vârsta de 10 ani nu își cunoaște vizual pe tata.

A solicitat Tatiana Leu, reprezentată de avocatul Serghei Rusu, casarea deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Cahul și a hotărârii din 17 ianuarie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul central și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 24 mai 2018 (f.d. 130-133), fiind expediată în adresa părților prin scrisoare de însoțire a Curții de Apel Cahul cu nr. 05-2a-178-08022018 la 20 iunie 2018 (f.d. 134), însă confirmarea privind recepționarea acesteia de către recurenta la materialele dosarului lipsește.

Astfel, instanța de recurs consideră că Tatiana Leu, reprezentată de avocatul Serghei Rusu s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 22 august 2018, în termen. (f.d. 137-142)

Examinând temeiurile recursului declarat de către Tatiana Leu, reprezentată de avocatul Serghei Rusu în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară.

Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătorec poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 02 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tatiana Leu, reprezentată de avocatul Serghei Rusu este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, care să justifice afirmația de

ilegalitate a deciziilor instanței de apel, iar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Tatiana Leu, reprezentată de avocatul Serghei Rusu, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune :

Recursul, declarat de către Tatiana Leu, reprezentată de avocatul Serghei Rusu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean